

CHET TILLARINI O'QITISH METODIKASIDA ZAMONAVIY METODLAR.

Qurbonova Sitora Ochildi qizi

Xorijiy til va adabiyoti (ingliz tili) 1- bosqich talabasi

Ilmiy rahbar: Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi

Termiz davlat pedagogika instituti

Amaliy ingliz tili kafedrası katta o'qituvchisi

gulnozaqurbonova@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu maqola turli innovatsion metodlar va ularni barcha hududlarda ta'lim olayotgan va chet tilini organayotgan yoshlar uchun foydalari to'g'risida bo'lib, o'qituvchilarning bu metodlarni yangi texnologiyalardan foydalangan holda tatbiq etishi va metodlarning ta'lim jarayonidagi o'rni va ta'siri haqida o'rganadi.

Kalit so'zlar: Innovation texnologiyalar, zamonaviy ta'lim, yosh avlod pedagogik faoliyat, guruhli o'yinlar, suhbat, ta'lim maskanlari, samarali metodlar.

Hozirgi davr ta'lim taraqqiyoti yangi yo'nalish innovatsion pedagogikani keltirib chiqaradi. Innovatsion - inglizcha "yangilikni kiritish" (tarqatish) ma'nolarini anglatadi. Yangilik kiritishning ijtimoiy - psixologik aspekti Amerika tadqiqotchisi E. Rodjers tomonidan ishlab chiqilgan. U yangilik kiritish jarayoni qatnashchilarining tasnifi, ularning yangilikka bo'lgan munosabati va boshqalarni o'rgangan. Ilmiy yo'nalishlarda yangilik va innovatsiya tushunchasi o'zaro farqlanadi. "Yangilik" - bu vosita, yangi metod, metodika, texnologiya o'zaro ma'nosini anglatadi. "Innovatsiya" - bu ta'lim, ma'lum bosqichlari bo'yicha rivojlanadigan jarayon hisoblanadi. Jahon ilmfan taraqqiyoti kundan kunga gurrakib, rivojlanib bormoqda. Aynan bu ijobiy rivojlanish bizning diyorimizga ham o'z ta'sirini o'tkazdi. Ilm dunyomizga ilg'or innovatsion texnologiyalar tatbiq etilmoqda. Ta'lim sohasiga ilg'or, zamonaviy innovatsion texnologiyalarning keng tatbiq etilishi ham chet tilini organayotgan yoshlar uchun keng imkoniyatlar, marralar eshigini ochdi, desak xato bo'lmaydi.

Bugungi kunda chet tilini o'rganish zamonaviy ta'lim- tarbiya tizimi va milliy meros asosida har bir darsni o'ziga xos ,takrorlanmas darajada tashkil etish ma'naviy- marifiy jihatdan yondashish zarurligini talab qiladi. Ta'lim jarayonini zamonaviy pedagogik

texnologiyalar bilan ta'minlash zarurati "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi" ni royobga chiqarish shartlaridan iborat. Respublikamizning barcha ilm maskanlari: maktabgacha ta'lim muassasalari, umumiy o'rta ta'lim maktablari, kasb- hunar kollejlari, akademik va oliy ta'lim dargohlarida tahsil olayotgan yoshlarni zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalari bilan ta'minlash, yangi bilim tizimi bilan qurollantirishni uzluksiz tashkil etish davr talabidir. O'quvchi oz fikrini erkin bayon qilishi, mavzuni guruh yoki jamoa ichida yoritib berishida esa ilg'or metodlarning o'rni katta ahamiyatga ega. Binobarin chet tili va uning metodikasini o'qitishning maqsad va vazifalari jamiyatimiz va davlat manfaatlari va unib - osayotgan yosh avlod talablariga mos kelishi va javob berishi lozim.

Xorijiy til o'qituvchilari chet tilini o'rgatish darslarida xorijiy tillarni o'qitishga bo'lgan zamonaviy yondashuvlarni to'g'ri tashkil etishlari lozim. Ular chet tilini o'rgatish bo'yicha pedagogik mahorati va kasbiy kompetentlik darajasini oshirish yuzasidan o'z pedagogik faoliyatlaridan innovatsiyalarni tatbiq etishning samarali shakllarini, didaktik vositalar va elektron o'quv materiallarini yaratish texnologiyalarini bilishlari hamda ulardan ta'lim jarayonida foydalanishlari o'quvchilarning xorijiy tillarni o'rganish sifatini yanada oshirishga xizmat qiladi. Guruhli o'rinlardan foydalanish muloqot ko'nikmalari, bir - birini o'zaro tushunish, sherikchilik, o'zaro mas'uliyatni sezish kabi xislatlarni rivojlantirishga ham yordam beradi.

Bundan tashqari, til o'rgatish uchun yangi va samarali metodlarni qo'llash bolaning yoki o'rganuvchining dunyoqarashi kengayishi bilan birga uning organayotgan yangi tildagi sizlarni yod ola bilish qobiliyati va aqliy rivojlanishini oshirishga yordam beradi. Ya'ni:

- To the left - chapga deganda o'nga qarashi,
- To the right - o'ngga deganda esa chap tomonga,
- Up - tepaga so'zini eshitganda to'g'riga qarashi kerak bo'ladi.

Shu va shu kabi metodlar zamonaviy dunyo va kelajak farzandlari uchun ancha manfaatli hisoblanadi.

O'tgan davrda til o'rganuvchilar bu davrni murakkab jarayon deb hisoblashgan va bir tilni mukammal egallash uchun qiyin bosqichlardan o'tish kerakligini ozlariga uqtirishib kelishgan. Ammo, hozir zamonaviy til o'rgatish metodlari juda ko'p va ulardan yana biri kommunikativ, ya'ni suhbat orqali til o'qitish metodi hisoblanadi. Bu metodda o'quvchilar o'zi singari tengdoshlari yoki boshqa bir til o'rganuvchi bilan birgalikda o'zlarining gapirish va bir birini tushunish ko'nikmalarini yaxshilab boradi.

Bu metodni til o'qituvchilar o'rgatayotgan til orqali muloqotni amalga oshirishi va tushuntirilayotgan narsani shu til orqali o'quvchiga yetkaza olish jarayoni hisoblanadi. Shu bilan birga, bu metod oz bo'lsada gapirish ko'nikmasi shakllangan va fikrlarni tushuntira oluvchi til o'rganuvchilar uchun ancha samaralidir. Ya'ni, bunda til o'rganuvchi o'z fikrlarini monolog, dialog orqali tez va oson yetkazib bera olishga muvaffaq bo'ladi.

Xulosa qilib shuni aytish joizki, har qaysi chet tilining o'z o'rganish prinsiplari va bosqichlari mavjud bo'lib, uni o'zlashtirish jarayoni biroz qiyinchiliklarga ega bo'lishi mumkin. Chunki til o'rganish jarayonida har bir shaxs o'z ichiki kechinmalaridan kelib chiqib uning madaniyatini, lug'at boyligini o'ziniki bilan taqqoslashi mumkin. Va shu bilan birga, til foydalanuvchilari singari fikrlashi ham yaxshi. Ammo hozir vujudga kelayotgan metidlar bu vaziyatni osonlashtiradi va til o'rgatish jarayonini tezlashtiradi. Yaqin yillarda yangidan yangi metodlar ishlar chiqilyapti va ularning har biri til o'rganish uchun foylari bir talaydir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Gulnoza Qurbonova Abduholiq qizi. (2024). Hydronyms are a component of onomastics. INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN DEVELOPMENT OF PEDAGOGY AND LINGUISTICS, 1(1), 169–172.
<https://universalconference.us/universalconference/index.php/icmdpl/article/view/190>
2. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=wUPhn4YAAAAJ&citation_for_view=wUPhn4YAAAAJ:KlAtU1dfN6UC
3. Abduholiqovna Q. G. Development of the Concept “Knowledge” in English //Academicia Globe. – 2021. – T. 2. – №. 04. – C. 91-94.
4. Abduholiqovna Q. G. Preliminary study of uzbek hydronymy on the roots //ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 11. – №. 7. – C. 215-218.
5. Qurbonova, Gulnoza. "THE STUDY OF ENGLISH HYDRONYMY AND STRUCTURE." Philological issues are in the eyes of young researchers 1.1 (2023).
6. Qurbonova G. THE STUDY OF ENGLISH HYDRONYMY AND STRUCTURE //Philological issues are in the eyes of young researchers. – 2023. – T. 1. – №. 1.
7. Rakhimova Shakhnoza Juraqulovna. (2024). CONCEPT IN LINGUOCULTUROLOGY AND THE UNIQUENESS OF THE CONCEPT

OF “GRATITUDE”. European Journal of Interdisciplinary Research and
Development, 23, 43–45. Retrieved from

<https://www.ejird.journalspark.org/index.php/ejird/article/view/960>

8. Qurbonova Gulnoza Abdukhalik qizi. № 17 (255) / 2019 The notions of
“knowledge”, “action” and “learning” p217 Молодой ученый
Международный научный журнал
9. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna. (2021). EPISTEMOLOGICAL
APPROACHES AND THE PSYCHOLOGY OF KNOWLEDGE. Emergent:
Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 2(04), 50–
53. Retrieved from
<https://ejedl.academiascience.org/index.php/ejedl/article/view/23>
10. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna. (2021). DEVELOPMENT OF THE
CONCEPT “KNOWLEDGE” IN ENGLISH. Academicia Globe: Inderscience
Research, 2(04), 91–94. Retrieved from
<https://agir.academiascience.org/index.php/agir/article/view/59>
11. Qurbonova Gulnoza Abduholiqovna, & Toshtemirova Dinora
Qurbonazarovna. (2021). DIFFICULTIES OF LEARNING
ENGLISH. *JournalNX - A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*, 7(10),
128–131. <https://doi.org/10.17605/OSF.IO/HQX67>

